

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előzetesi pénzek és reklamációk Rónai Frigyes kiadó címére küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.
Nyilvter sora 40 fillér.
Hirdetés nagysága szerint.

XX. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRITS LAJOS.

9. szám.

A magánjótékonyág szervei külföldön és hazánkban.

(Folyt. és vége.)

Angolországot mi általában úgy szoktuk oda állítani, mint a fejlett kultúra és virágzó gazdasági jólét klasszikus hazáját. Ezen felfogásban azonban van bizonyos tévedés. Kétségtelen, hogy Anglia mint nemzet a leggazdagabbak egyike, de a nemzet gazdasága nem j-lenti egyuttal ott sem a produktív munkát végző osztályok jólétét. Bár az emberek standard life-je, életszínvonala hasonlíthatatlanul magasabb mint hazánkban, de egyuttal a tökekonzentráció segítségével létrejött hatalmas ipartelep nyomában ijesztő mérvben szaporodik a tömegnyomor is. A úvekedő tömegnyomort az Angliában fennálló jótékony egyesületek sem képesek leküzdeni. De a jótékonyágnak nem is az a feladata, hogy keresse azokat az eszközöket és az eszközök oly alkalmazását, melyek lehetővé teszik, hogy a jogállamban uralkodó jogegyenlőség dacára létező vagyoni különbségek nivelláltassanak, — a jótékonyágnak a már létező nyomor enyhítése és a nyomornak már áldozatul esett egyéneknek a társadalom munkás tagjai közé való visszasegítése képezi a feladatát. Es ezt a feladatot az angol jótékony egyesületek elmás, praktikus szervezeteikkel jól betöltik. Az angol jótékony egyesületek már szervezeteikben arra törekednek, hogy az emberek minél nagyobb tömegeit egyesítsék ezen cél érdekében. Est a célt kétféle eszközzel érik el. Először azzal, hogy a tagdíjakat oly alacsonyan állapítják meg, hogy annak fizetését senki tehernek nem tekintik, — másodsor pedig, hogy lehetőleg nem alakítanak egy városban több ugyanazon célú szolgáló egyesületet. Általában a magyar magánjótékonyágnak teljes szervezetenelenege épen e helyütt tűnik ki a legjobban. Natunk ugyanazon

cél érdekében egy nem nagy népességű városban is számos egyesület működik s rendszeresen minden egyesületben ugyanazoknak az áldozatkészsége van igénybe véve. Ha végig nézzük a jótékony egyesületeink tagjainak nevjegyzékét, arra a meglepő felledezésre jutunk, hogy minden egyesületnél minduntalan ismétlődő ugyanazon nevekre akadunk, csak természetesen, hogy a sokfelől igénybe vettek bármily jóindulattal viseltetnek is a különben uemes célt szolgáló egyesületek iránt, részben tehernek tekintik ezt a minden oldalról történő igénybevételt s ha adományaikká hozzá is járulnak a jótékony egyesület leuntartásához, de több egyesület érdekeiben intenzív tevékenységet nem fejthetnek ki.

Másrészt a tagdíjak osekély volta az, mely egy jótékony egyesület elterjedését biztosíthatja. Augliabau a helyi viszonyoknak megfelelőleg lehetőleg oly alacsony tagdíjakat állapítanak meg, hogy senkire nézve sem kellemetlen annak viselése. Mar pedig az egyesület működésének csak akkor van létjogosultsága, ha az érdeklődők minél nagyobb tömegeit képesek egyesíteni.

Mindeneasre nagyobb jelentősége is van 1000 tagnak, kik ez évi 1 korona tagdíj hozzájárulásával tartanak fenn egyesületet, mint 100 tagnak, kik évi 10 koronát fizetnek.

Mind ezeken feül még az angol jótékony egyesületeknél nincs meg oly élesen az az osztálytagozódás, amely a mi filantropikus egyesületeinknek jellegzetes sajátysága. Ha mindezekhez még hozzávesszük azt, hogy Angliában a hatóságai magánjellegű jótékonyág között bizonyos kapcsolat jött létre, s a kettőnek működése és tevékenysége egymást kiegészíti — akkor látjuk, — hogy ha az angol szegénységélyezés nem is a legtökéletesebb, de a magánjótékonyág szervei praktikus szervezeteiben valóban nagy hasznára válnak a humanizmusnak.

Az angol szegényügyi igazgatás és magánjótékonyág szervezetéből leszűrhetjük tehát azt a tételt, hogy életképes, céltudatos, eredményes tevékenység előfeltétele a magánjótékonyág szervezése és a közhatósági ténykedéssel való kapcsolatba hozatala. Sokkal tökéletesebb a hatósági szegényellátás Németországban mint Angliában. Viszont azonban a németországi tökéletesebb szegénységélyezésnek az az eredménye, hogy a jótékonyági intézetek nem fejlődtek ki oly magas fokra. A németországi hatósági szegénységélyezés rendszere olyannyira híres, hogy a kulturállamok egymásután iparkodnak azt meghonosítani. Így a többek közt Belgium, Franciaország, Dánia tettek kísérletet arra, hogy a Németországban divó szegénységélyezés rendszerét meghonosítsák. Ennek a rendszernek az az alapelve, hogy igazi szegényápolás csak akkor eszközölhető, ha szűkölködő embertársainkat közvetlenül felkeressük, viszonyainkat megvizsgáljuk és az illető egyéniségnek legmegfelelőbbben segítjük. A németországi szegényügyet nem a hivatalosobákban, vagy a zöld asztal mellett intézik, — hanem valósággal a szegény lakószobájában. Természetesen ez csak a legnagyobb fokú munkamegosztás mellett lehetséges. Németországban az egész várost apróob kerületekre osztják fel, a kerületeket pedig körzetekre. A kerületek élén egy-egy hivatalnok áll, kinek a körzetbe beosztott szegénygyámok (Armenpfleger) segédkeznek. A szegénygyámok állás tisztelbeli és hogy a szegénygyám kötelességét lelkiismeretesen teljesíthesse, arra törekednek, hogy egyetlen egy szegénygyámnak se jusson negynél több szegény gondozása. Ilyformán a szegénygyám folytonosan közvetlen összeköttetésben van a gondjaira bízott szegénnyel és minden tőle telhető módon iparkodik helyzetét segíteni. A segélyre szoruló a segélyt a várostól

Tárgy.

A politika.

I.

Arokháti Lőrinc dr. fővárosi köz- és váltóügyvéd jól tudta, hogy ő nem tartozik a kiváló szellemek közé, de úgy találta, hogy ha valaki az ilyesmire magától is rajón és hamarabb, mint mások, az már nem utolsó dolog.
— A ki ontudatoson számár, az már nem egészen számár, — vigasztalódott, ha olykor-olykor erről elmélkedett. — A ki tisztában van a képessége határaival, az már, ha nem is nagyesszi, de legalább világostejű ember. Tökkelütött számár, ostoba embernek csak az mondható, a ki okosabbnak tartja magát, mint a milyen; akarja elismerni, hogy ő voltaképpen együgyű fráter, még akkor se, a mikor ezt már sorra minden ismerőse fölledezte; a ki legutóljára tudja meg, hogy ő is a száraz közbe tartozik és csak akkor tudja meg ezt, a mikor ez már általános ismeretes róla; a ki mindaddig főn hordja az orrát, a mig az orrát bele nem uti valamibe; a ki mindaddig álltatja magát, mig olyan leckét nem kap, hogy arról koldul; a ki csak akkor tesz szert némi önismeretre, a mikor már késő. Es hány ilyen vak, semmi átlátásra nem képes, ostoba ember szaladgál a világban!

Ebből az elmélkedésből nemcsak megnyugvást merített, hanem tanulságot is.

— Jól mondják a régi görögök, — tűnődött — hogy az önismeret a bölcsesség kezdete. Meri a ki még azt sem ismeri, v.gyan ismerhetné meg a külső világot, az még magamagában is ismeretlen fizikai

erőt tanulmányoz, a ki tulajdon gyöngeségével sincs tisztában, hogyan alkalmazkodjék a környezetéhez, a körülötte lévő erőkhöz? Mar pedig az élet művészete: ennek az alkalmazkodni tudásnak a művészete. Valóban az önismeret az élet művészetének az alája. De a telt meg is fordíthatom. A kiben megvan a mindennél szükségesebb önismeret: az az élet harcában már nem feyvertelen; az már nem minden erő nélkül való; az a szem, mely befelé és kifelé egyformán tisztán lát, bőségesen elég erő arra a célra, hogy az ember boldogulhasson.

Es ezzel a rendelkezésére álló erővel bátran hozzálatott az alkalmazkodás művészetének gyakorlásához. A helyes csapáson indult el, mert így okoskodott:

— Az alkalmazkodás művészetének az első szabálya az, hogy az ember soha se törjön nagyobbra, mint a mire az ereje följogosítja. S mihez kell a legkevesebb? Mihez nem kell se kiváló értelmi erő, se nagyobb műveltség, se szakismeret, se tudományos előkészület, se semmiféle fáradsztó munka? A képviselőséghez! Mi az, a mihez tökéletesen elegeudó az önismeret és az alkalmazkodni tudás, sőt pusztán az a készség is, hogy az ember hajlandó mindenkihez és mindenhez alkalmazkodni? Egyetlenegy ilyen valami van a világon: a képviselőség! Es kinek van nagyobb szüksége rá, hogy képviselő legyen, mint a korlátolt elméjű embernek? Tehát: képviselő leszek!

II.

Hogy bejusszon a képviselőházba, erre nem a leg- rövidebb utat választotta, — mert pénze nem igen volt, — hanem a leghosszadalmasabbat, de egyszerűsággal a legegyszerűbbet.

Addig járt be a Háza, előbb a karzatra, később pedig a folyosóra, mig mindenkiel megismerkedett s

az összeköttetésekben egész vagyoura való gyűjtött magának.

Hosszu időn át soha, egy nap se maradt ki a Házból, ha a Ház ülést tartott. Ő volt az első, a ki megjelent, ő volt az utolsó, a ki elment; a földrengés se tartáta volna vissza attól, hogy a folyosón jelentkezzék. A törvényhozói kötelességet senki se értelmezte olyan példásan, mint ez az egyszerű ember, a ki még nem volt törvényhozó. Lehetetlen volt, hogy az arca föl ne tűnjék. Lehetetlen volt kikerülni a vele való megismerkedést. Lehetetlen volt nem barátkozni vele, mert a mi egyik vagy másik képviselő urnak a nyájosságából hiányzott, azt ő a magáéból pótolta.

Semmité kitarás se hiabavaló. Arokháti Lőrinc doktor addig izgott-uozgott, nyüzsgött, sürített és csoportosult a folyosón, mig végre felöltötte a Háza, előbb csak az új-ágrókua, de utóbb már néhány jámborabb hazamentőnek is:

— Nini, hát ez az Arokháti még most se képviselő?!

Palyafutasának első fordulójához akkor érkezett el, a mikor egy „nagyfejű”, a ki ritkán szokott megfordulni a Háza, karofogva sétáltatta meg a folyosón s aztan be akart menni vele az ülésterembe. Arokháti egy sokatmondó mozdulattal vonult vissza az őt meg nem illető tisztességtől, a melynek humoran azonban némi bánatosság csillogott át s a nagyfejű meglepetve dadogta:

— Hogyan? Hát te nem vagy képviselő?!... Pedig én azt hittem!...

Arokháti aznap egy üveg magyar pezsgót ivott meg az eset öröme. Nem lehetett többé kétsége a felől, hogy a teleutat már megtette azon az ösvényen, a mely a mandátumhoz vezet a titkon érző lelke óhajtra

tanulóknak a Mecséry-féle 140 koronás ösztöndíjat Fuchs Endre, egy 90 koronás Meskő-féle ösztöndíjat pedig Frankenberg János gimnáziumi tanulóknak adományozta.

— **Kiházasítási ösztöndíjak.** A Kayszál Károly-féle 160 koronás kiházasítási ösztöndíjat Tompek Anna, a Dallos Károly-féle 80 koronás kiházasítási ösztöndíjat pedig Wagner Magdolnának adományozta a tanács.

— **Az ismeretterjesztő előadások** ma esti 1/2 6 órákor folytatódnak a főgimnázium dísztermében. *Cherni István* „Madártani utazásom Észak-Norvégiában” című előadásait mai felolvasásával fogja befejezni és eredeti vetített képeinek utolsó sorozatát bemutatni Belépődíj 20 fillér.

— **Városi közgyűlés.** Kőszeg város képviselőtestülete március hó 3-án rendes közgyűlést tart, melynek tisztsábbsági ügyszak a múlt évi zárszámadás és az utcaburkolás ügye.

— **Tanítók a magyar nyelvért.** A vármegye ez évben is jutalmazni fogja azokat a tanítókat, kik idegen nyelvi tanítás mellett a magyar nyelv tanítására is nagy érdemnyelvet értek el, hogy az összes tárgyak iskoláiban magyar nyelven taníthatók az illető tárgyakban való előrehaladás sérelme nélkül. A vármegye alispánja értesítette a főtisztviselőket, hogy ebben az évben a magyarnyelvi bizottság a szombathelyi, körmendi és németújvári járás iskoláit látogatja meg. Azok a tanítók, kik a magyarnyelvi bizottság jutalmaira pályáznak, pályázatukat Április hó 15-ikéig adhatják be a vármegye alispánjánál. A bizottság a jelentéseket kivül még más iskolákat is meg fog látogatni és erre vonatkozólag a tanfelügyelő tesz majd a magyarnyelvi bizottságnak előterjesztést.

— **A közegei vadászlatánya ügye.** A közegei vadászlatánya árlejtése a legutóbbi versenytárgyalás alkalmával is eredménytelen maradt, amennyiben a városnak szűkező lévén a tervek pótlására, az építkezést nem adhatta ki. Dávid János és fia budapesti cég, aki az árlejtésen szintén résztvett, de ajánlatának kedvező volta dacára is a remélt sikertől elesett, a város határozatát megfellebbezte, a vármegye azonban a fellebbezést elutasította azzal, hogy a város szabályszerűen járt el és senkinek érdekét nem sértette.

— **Vasvármegye nem ujoncz.** Vasvármegye alispánja nevében Radó Gyula főjegyző szigorú rendeletet adott ki a vármegye összes katonai előadóinak, a melyben felelősségrevonás terhe mellett megtiltja, hogy a külföldön (Ausztriában) tartózkodó magyar honos állításköteleseknek tartózkodási helyükön leendő állításáról engedélyt adjanak, illetőleg a vonatkozó állítási lajstromokat az osztrák hatóságokhoz átadják mindaddig, míg az 1910. évi ujoncjutalékot a magyar törvényhozás meg nem szavazza.

— **A laktanya építése.** A katonai vegyes bizottság szerdán tárgyalta a városházán az új vadászlatánya építésének kérdését. A kaszárnya terveit legutóbb módosították akként, hogy egyrészt új épületekkel bővül a kaszárnya, másrészt pedig az építési költségek lehetőleg a minimumra redukáltassanak. A hadtestprancsnokság képviselőjében Mihajlovics István őrnagy, Kőrösi Kornél főhadnagy, Mihalek katonai mérnök és Grötter intendáns százados jelent meg a vegyesbizottsági tárgyaláson, melyen az alispán képviselőjében Rusa Béla főtisztviselő elnököl. A város főispánja August János polgármester és Kovács István főorvos, valamint Lasz József építő szakértő jelentek meg a tárgyaláson. A vegyes bizottság helyszíni szemle után végleg megállapította a kaszárnya terveit, és jegyzőkönyvbe vette azt az óhajt, hogy a kaszárnyában a villamos világítás vezetessék be, a szerelvények és a tábori konyha céljára külön helyiség létesíttessék. A tárgyalás során megállapított tervek szerint az építési költség min egy százezer koronával kevesebb lesz annál, amit előzőleg terveztek és az egész kaszárnya 340,000 korona költséggel megépíthető lesz.

Ez a hűség ragaszkodás szépen kifizette magát. Először is az, hogy jóban-rosszban rendületlenül követője, pártitve, támogatója, magasztalója, legkitartóbb a legjobb embere a nagy Bozontosnak — már bizonyos tekintélyt szerzett Arokhátnak. A nagy állhatatlan mellett való állhatatossága tiszteletet keltett, s a mindig félelmetesen tartott és nagyrabecsült politikusként a presztizsából átsugársott valami erre az egyszerű emberre is, a ki a nagy férfinak leghívőbb embere s időkint egyetlen bizalmasa.

A nagy Bozontos ugyan, olyankor, a mikor ismét népe udvar ünnepelte, egy csöppet sem csúszalt titkot belőle, hogy Arokháti a világ legostobább emberének tartja, de a nagy embernek ez a hűtlenség és hálátlansága csak annál szebb színben tüntette föl az Arokháti kutyahűségét és minden önzéstől ment ragaszkodását, azt a hódolatot, a melylyel ez az eléggé nem méltott ember tárgyilagosan adózott a felsőbbes szellemnek.

Később, a mikor a nagy Bozontos megtévelyodott, s fél év múltán meghalt, hogy átköltözzék a nemzet legendás alakjai közé — Arokhátnak a példás hűsége még jobban kifizette magát.

Kitartása ekkor már következetességnek tünt föl és sokan akadtak, a kik a legendás nagy ember szellemi örökösét — minthogy más nem igen pályázhatott erre a címre — benne keresték a természetesen meg is találták.

Végre tekintélyt nyert ki magát. A szamarak létrájának mondott tíz emelet magasú lajtorja nem olyan megvetni való szerző, mint a melyeknek tartják: föl lehet jutni rajta akárhová.

(Folytatás következik.)

— **A közegei betegház egyesület** március hó 13-án délelőtti 11 órákor a városház közgyűlési termében tartja meg rendezésvégi közgyűlést.

— **A foglyok meglátogatása.** A szombathelyi kir. ügyészség közlése teszi, hogy a központi fogházban letartóztatott foglyokat meglátogatni és azokkal beszélni csak minden hó 1-én vasárnapján lehet. A husvét, a karácsonyi és Szt.-István napi kedvezmények érvényben maradnak.

— **Határszéli csendőrség Lékán.** A belügyminiszter a kivándorlás megakadályozása céljából a közegei járás határszéli vidékére Lékán és Borostyánkő állomással erős határszéli csendőrséget szervezett. A nyolc főből álló csendőrség már megkezdte működését, amely a vidék lakosságára nagy sérelmeket rejt magában. A vidék szegényebb lakossága ugyanis így tavasz felé megindul Ausztria felé, hogy ott keressen munkát a szomszédban. A csendőrök azonban nem eresztik őket át a határon, hanem mint kivándorlókat, feltartóztatják és bekísérik Kőszegre az ártatlan munkakereső embereket. A vidék lakossága, amint értesültünk, lépéseket akar tenni, hogy ez a rendszer megváltoztassék.

— **A lucernás új veszedelme.** Francia- és Olaszországban újabb lucerna magot szállítanak Ausztria-Magyarországba s több kereskedő ezen külföldi termékkel akarja gazdáinkat ellátni. Gazdasági intézetek kísérletet tettek a különféle származású lucerna magokkal s arra a meggyőződésre jutottak, hogy a magyar lucerna a legjobb, mert az idő viszonyainak legjobban ellen tud állani, egészen tél álló és igen dúz növényzetet ad, míg az egykor oly híres Provencai lucerna mag, — mintán a hírhedt turkesztáni mag után nyeret, — nemcsak, hogy sem a fagyot, sem a szárazságot ki nem bírja, hanem azonkívül rendszeresen megtámadja a lisztharmat és ez annyira elgyengíti a növényeket, hogy fejlődésében nagyon is visszamarad s legfeljebb csak egyharmad rész annyit hozamot nyújt, mint a hazai lucerna. Különböző gazdasági felmérést ezen különféle káros következményekre Mauthner Odon magkereskedőnk úgy több rendbeli cikkeiben, mint árjegyzékében állandóan ébren tartja.

— **Állás nélkül levő tanítók.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter felhívta Vasvármegye kir. tanfelügyelőjét, hogy írja össze a tankeletben lakó azon okleveles tanítókat és tanítónőket, akik állás nélkül vannak és helyettesi megbízást hajlandók elfogadni.

— **A vasúti vagányokon tilos az átjárás.** A falusi nép, de meg a városiak is, eddig nem vették valami szigorúan az átkelési tilalmat jelző vasúti sorompókat, hanem átbujtak a sorompó alatt, aztán át mentek a síneken. Minthogy beigazolást nyert, hogy a vasúti elgázolások legnagyobb részének az ilyen vigyázatlanságok az okai, Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter most rendeletet bocsátott ki, amelyben a pályőrököt szigorúan felhívni rendeli arra, hogy a sorompók lezárása után a legnagyobb figyelemmel őrködjének afölött, hogy hasonló esetek elő ne forduljanak, az átkelési tilalmat megszegőket pedig adják át a hatóságnak, amely a kihágási törvény alapján pályasértés miatt érzékenyen meg fogja a vigyázatlanságokat büntetni.

— **Jó reggelt!** Ez a szokásos köszöntés a nap kezdeténél. Abból a tapasztalatból ered, hogy az első reggeli órák lefolyása egész napi jókedvre döntő marad. Azért fontos olyan reggeli, a mely egyszerűen izlik és nem izgat. Legzivesebben issza az ember általánosságban reggel a kávé. De csak akkor van jó ize kávé ideigzettség nélkül, ha Kathreiner-féle Kneipp-malátakávéval van készítve. Erre figyel a gondos háziasszony s hogy értéktelen utánzatokkal meg ne károsítsa, a bevásárlásnál nem csak malátakávéért kér, hanem mindig valódi Kathreiner-t!

— **A középiskolák reformja.** Érdekes reformmal foglalkoznak a kultuszminisztériumban. Ez a reform a tanügynek minden igazi barátját egy táborba egyesíti. A reform a jelenleg divó évszázó vizsgákat fosztja meg eddigi félelmetességüktől és megszünteti a bennük érvényesülő szeszélyeskedést. Még érdekesebb az, hogy az év végére kiadott és közszemlére szánt értesítőből kihagyják az osztályzatokat, amikhez az érdekelteken kívül nincs is senkinek köze. E kérdések megvitatására legközelebb értekezletet hívnak össze, amely határozni fog a reform mikénti megvalósítása felett.

— **A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái** Sopronban március hó 6. napján d. e. 9 órákor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. ipartelügyelőséghez küldendők. Szent-György-utca 20.

— **Ki lehet virilista?** A közigazgatási bíróság nemrég döntött abban a kérdésben, hogy pénzügyet, mint legtöbb adót fizető lehet-e virilista? A bíróság a kérdésre nemmel felelt. Az ítélet megokolása úgy szól, hogy a legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállításánál csak az ingatlan után fizetendő állami adó vehető számításba. Miután a takarékpénztár nem ingatlan, hanem egyéb jogcímenek fizeti adóját, mint jogi személyt, a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe felvenni nem lehet.

Bankok virulása — nemzet pangása.

A napi, heti, de különösen a szaklapok hasábjai, csak úgy hemzsegnének mostanában a különböző pénzügyi intézetek üzleti eredményét feltüntető mérlegektől és évi jelentésektől. A legtöbb helyet természetesen a fővárosi milliós pénzügyi intézetek foglalják el, de azért az Isten háta mögötti takarékpénztár r. t. szintén megszerzi magának a nyilvánosságot és fennen hirdeti, hogy a múlt esztendő kedvező üzleti eredményével zárult. Mert

az évi mérlegeknek a legzembetűnőbb sajátossága, hogy azok rendszerint igen kedvezőek. Ezzel szemben az ország népe szinte feldoklásig evickél az egymásra következő gazdasági rossz esztendőkhöz válságában. A Cunard Line hajói megint zsutolásgal telve vannak kivándorlókkal. A főváros népe tüntető körmeneteket rendez a ballatlanul magas házbeérek s az elviselhetetlen hős és élelmiszerek ára ellen. A vidéki gazdálkodó nép viszont arról panaszkodik, hogy nincs ára a busát kivéve semmitféle mezőgazdasági terméknek a buza ára is csak azért magas, mert az idej terméséből alig van betevő falatra.

A bankok, takarékpénztárak és egyéb pénzügyi intézetek mérlegei azonban hozzászórtak a leguagyobb ovaszághoz, szerintük a legjövendőbb és a legkevésbé kockázatos üzlet — a váltókölcsön. Es ebben igazuk van. Takarékbetétért, vagy külföldi pénzért fizetnek 3 és fél — 4 koronát, ezzel szemben a kölcsönvevő maig is hasztalanul eseng 8 %-nál olcsóbb pénz után.

Más országokban a bankoknak, takarékpénztáraknak és egyéb pénzügyi intézeteknek a hiteigények kielégítésén kívül egyéb hasznos hajtó és gazdaságilag sokkal nemesebb feladatuk is szokott lenni. Más országokban a pénzügyi intézetek alapítanak gyárakat, a pénzügyi intézetek látják el a gazdát az okszerű gazdálkodáshoz nélkülözhetetlen üzemi tőkével. Nálunk, ha ilyenmiért fordul valaki akár egy fővárosi, akár egy vidéki pénzügyi intézethez, a jól táplált vezérigazgató ur a szemé közé nevet. Nem is csoda tehát, ha nálunk pang minden ipari és egyéb gazdasági vállalkozás és csökken a széles néprétegek keresőképessége, amellyel arányban növekszik a tömegnyomor és az egész ország közgazdasági mérlege.

Nálunk a fővárosi vagy pénzügyi intézetek csinálunk sorsjegy üzletet, vagy a legjobb esetben szövetkezeti cégek alatt alapítanak egy helyi érdekű főbbankot, esetleg rávetik magukat a parcellázási üzletre. Financzíroznak telekvételeket, de arra egyetlen fővárosi vagy pénzügyi intézet sem kapható, hogy befektesse a pénzt valami mezőgazdasági üzembe.

A huskiviteli vállalatot külföldi pénzen kellett megcsinálni. Az oly annyira égetően szükséges borkiviteli vállalat is valószínűleg külföldi pénzen létesül, ha csak az állam nem lesz hajlandó az összes költségeket a társadalom szegényére magára vállalni. Akadt itt-ott hang a magyar sajtóban már, amely a pénzügyi intézetek vállalkozási kedvének hiányát a politikai viszonyok zűlétségével igyekszik meentegetni. Ezt a mentesítést csak igen kis részben fogadhatjuk el és a mentesítést az eredetét visszavezethetjük oda, hogy ha valamelyik pénzügyi intézet még nagy nehezen kapható valamilyen ipari és kereskedelmi vállalkozásra, az első feladatnak ismeri a tekintélyes állami subventió készítését. Most, amikor zavaros a politika, nincs subventió, éppen ezért fagy is be minden vállalkozás.

A pénzügyi intézetek mentegetőzése tehát tarthatatlan. De viszont annyit megengedünk mi is, hogy Magyarországon a vállalkozási kedv is nagyon lanyha. Eppen ezért szeretnők, ha a magyar pénzügyi intézetek végre valahára hivatásuk magaslatára ébrednének, és a vállalkozási kedv dolgában is megelőznék az érdekeltséget. Nagy feladat vár különösen a pénzügyi intézetekre a mezőgazdasági hitel reformja terén. A belterjes gazdálkodás terjedésének ma már nem a szaktudás hiánya állja útját, hanem a pénz hiány. Az ipari fejlődésnek ugyanez az akadályja és kereskedelmi viszonyaink rendezetlenségének szintén nem volt más oka, minthogy a pénzügyi intézetek mindössze a három fogalmat ismerik: váltó, kötelezvény és takarékbetét. Javul-e majd jövőben a helyzet, erre nagyon bajos választ adni. Most csak annyi bizonyos, hogy a jó bankmérleg kétségbe nem vonható jelei az ország rossz gazdasági mérlegeinek.

Mit kell innom,

miután orvosom megmagyarázta, hogy a babkavé az én egészségemnek ártalmas?

Válasz:

Kathreiner-féle Kneipp malátakávé, mely egy sajátos eljárás által, a babkavé ízét és zamatját nyeri, amellyel tápláló és olcsó. Nem létezik job ital reggelire nagynak és kicsinynek!

**A Szombathelyi Takarékp. Részvénytársaság
KÖSZEGI FIÓKJA**

Köszegen, Király-ut 755. sz. a működését f. é. február 7-én kezdte meg.

A fiók elfogad betéteket, jelenleg 4% kamatozással betétkönyvre, csekk és folyószámlára.

Előleget ad értékpapírokra. Rendes és törlesztéses jelzalogkölcsonokot nyújt földbirtokokra és községi házakra. Leszámítól üzleti és magán váltókat.

Megbizást elfogad értékpapírok vételére és eladására.

Órzsere, kezelesre átvesz értékeket. Bevált szelvényeket és sorsolt értékpapírokat.

Beszédre átvesz váltókat és utalványokat. Atutalásokat eszközöl bármely piacra.

A Posti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel való szoros érdekközössége lehetővé teszi, hogy mindennemű megbizást a legkedvezőbb feltételekkel eszközöl.

A fiók, mely az Első Magyar Általános Biztosító Társaság ügynöksége mindenféle biztosítást eszközöl és biztosítási ügyekben díjmentes felvilágosítással szolgál.

Figyelem!

Van szerencsém a m. t. vevőimnek, ugy szintén a Köszeg és vidéke nagyérdemű közönségének szives tudomására adni, hogy

**Uri-, női- és gyermekcipő
cipészüzletemben**

folyó évi február hó 1-től egy szakképzett budapesti szabászt alkalmaztam s így a legkényesebb, a legelegánssabb igényeknek, mégis olcsón — képes vagyok megfelelni.

A ki nálam rendel, ugy a munkával, mint a pontos kiszolgálással teljesen meg lesz elégedve.

Szives pártfogást kér

kiváló tisztelettel

özv. Frankenberg Károlyné.

Köszeg, 1910. február hó.

Bornylvántartáshoz

szükséges nyomtatványok raktáron vannak
Feigl Gyula-féle könyvnyomdában
Köszegen.

ROPS

**MODELL
1910**

**1910-es
modellünk
ujításai:**

Intenzív lángzó, mely gyorsan forral és kevés szént fogyaszt.

Erős alkatrészek, melyek kicsorolhatók és tisztíthatók.

Művészi kivitel (moderán stílus), Galvanizált bronz színű. — Hozzáadva a „Rops” biztonsági gyorsfűző eddigi előnyeit, a

„Rops” 1910

a jelenkor legújabb, legtartósabb, legbiztosabb és legkényesebb asztali tűzhelye.

Ha feldől, elalazik. A szesz ki nem folyhat!

Ara Budapesten:

4.— korona.

Kapható minden szikmába vágó üzletben.

„ROPS” Fémáru gyár Részvénytársaság
BUDAPEST, V., Váci-ut 74/27.

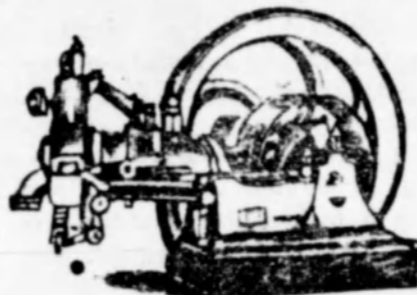
Helybéli elárultó:
NAGY SÁNDOR.

Képviselek vidéken kerestetnek.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes lezafürdők, lezaporogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg- szénasavas- és villamosvíz-fürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használhatók főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivo-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pang soknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid keze és, jutányos árak. Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az Igazgatóság.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.
Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú **Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-** motorokat és lokomobilokat — valamint **Szivógázmotorokat.**

MEGLEPŐ UJDONSÁG!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges löerő óránként ~~1000~~ 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:
Gellert Ignác és Társa

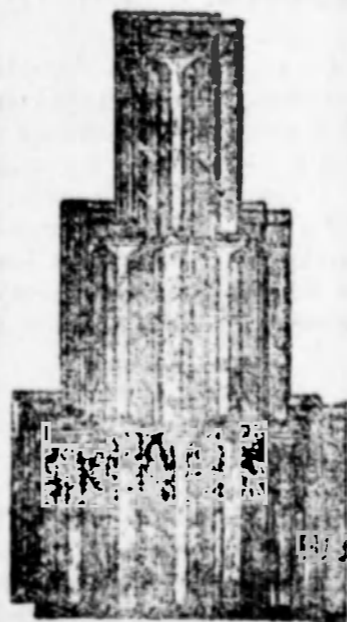
Budapest, Teréz-körut 11 — Telefon 12-91.
Legmouzabbnak jóátállás! — Kedvező fizetési feltételek

Köhöges, rekedtség és hurrut ellen nincs jobb a Rethy-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Rethy-felét kerjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Egy doboz 60 fillér.
Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Bohn kikkindai cserépe.

Saját érdekében

csak **BOHN-féle**

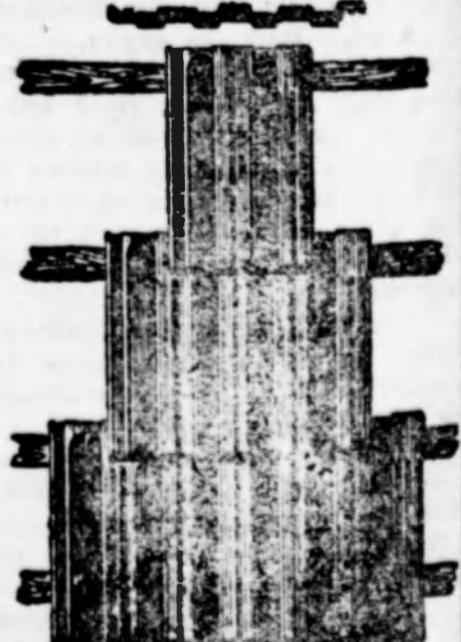
nagykikkindai és zombolyai cserépet fogadjon el és utasítson vissza más : : silány minőségű cserépet, mert : :

csak a **BOHN-féle**

cserépe jutányos szep és szakszerű fedőanyag

Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

BOHN-CSERÉPGYÁR Zombolya.

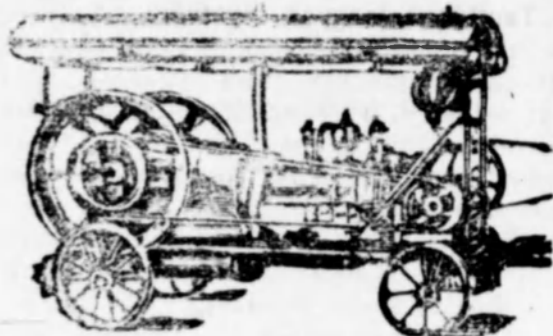

Bohn zombolyai cserépe.

Nyomdász tanoncnak
felvétetik egy jóra való fiu
Rónai Frigyes
nyomdatulajdonosnál.

Gazdák!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérenek árjegyzéket európaszeite hírneves magánjáró és vontatható benzinkomobiloc, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek,

Benzinmotoros kötő, faapritógépek
vontatásra és magánjáró szerkezettel.
Stabil benzinkomobilocok. Szivógáztelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.
Sürgőnyelme: „Világosság” Budapest.

**STOCK COGNAC
MEDICINAL**

szavatolt valódi borpárlat

CAMIS & STOCK

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

**A Liniment Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy regőnek bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult közönségen, csuazál és meghuleseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevaár-láskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara uvegekben K-80, K-140 és K-2. — és ugyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr Richter gyógyszerár sz „Arany országhoz”, Praguban, Előbathatassa 5. neu.